

spornou věc posoudily také s tohoto hlediska, ježto jde o právní posouzení sporné věci, a potřebný skutkový podklad byl žalovanými v námitkách uveden. Nižší soudy neřešily však tuto otázku správně. První žalovaný označil se sám jako obchodník a podle čl. 274 první odstavec obch. zák. platí zákonná domněnka, že také kupní smlouva, o níž ve sporu jde, patří k provozu jeho obchodní živnosti. Podle čl. 273 první odstavec obch. zák. dlužno proto tuto kupní smlouvu pokládati za obchod na straně žalovaného a podle § 10 splát. zák. nelze použití tohoto zákona na kupní smlouvu, o níž tuto jde. Proti zákonné domněnce čl. 274 obch. zák. bylo žalovaným věsti protidůkaz. Neměli však k tomu příčiny, poněvadž vůbec nevznесли námitku splátkového obchodu. Jest nesporno, že si dovolatel vyhradil vlastnictví k prodanému motorovému kolu až do úplného zaplacení kupní ceny. Že tato výhrada vlastnictví opravňuje prodatele, by při prodlení v placení od smlouvy ustoupil, bylo rozhodnuto již v judikátu bývalého vídeňského nejvyššího soudu čís. 246. Nesporno jest, že dovolatel motorové kolo žalovanému odňal, poněvadž se se smluvenými splátkami opozdil. Když tedy odvolací soud dospěl k závěru, že v tom jest spatřovati ustoupení od kupní smlouvy, nijak nepochybil. »Byla-li prodaná věc požádána nazpět, jest nejdůležitější ustanovení kupní smlouvy odstraněno, neboť při úvěrových a splátkových obchodech klade kupitel rozhodnou váhu na držbu věci a prodatel jest uzavřením smlouvy s tím srozuměn. Nazpět požádáním věci odpadla nejpodstatnější část kupní smlouvy, z čehož při nedostatku jiného projevu vůle plyne, že v tom spočívá ustoupení od kupní smlouvy« (jud. 246). Ustoupil-li tedy dovolatel od kupní smlouvy, nemůže se domáhati zaplacení kupní ceny, jak správně nižší soudy uznaly. Přehlídl jen, že zažalovaná směnka byla dána nejen ku krytí kupní ceny za motorové kolo, nýbrž že dovolatel tvrdil, že při sčítování ze dne 19. července 1926 žalovaní 9.072 Kč 03 h uznali a z nich 7.400 Kč v rámci směnky, tak že by tedy směnka sloužila také ke krytí ostatních pohledávek žalobcových za žalovanými. V tomto směru však rozsudky nižších soudů neobsahují zjištění, zejména též po té stránce, zda spolužalovaná přistoupila k tomuto dodatečnému ujednání. V tomto směru zůstalo řízení vadným a bylo proto dovolání vyhověti a uznati, jak se stalo.

Čís. 7675.

Vyvlastnění k účelům železničním (zákon ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák.).

Stavebními pozemky jsou jen pozemky, jež se terénem a povahou půdy hodí za stavební místa a jsou v zastavěné části obce nebo v bezprostřední souvislosti a jest tu stavební ruch, takže lze očekávati, že budou v blízké době zastavěny.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1927, R II 417/27.)

Soud první stolice určil náhradu za pozemky, vyvlastněné pro stavbu tovární vlečky. Rekursní soud nevyhověl rekursu navrhovatelových odpůrců.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Pravda není, že znalci neudali, proč tu nejsou podmínky, by vyvlastněné dílce mohly býti považovány za stavební plochy, neboť výslovně vytkli, že k tomu schází příznak stavební oblasti, jejíž pojem bude níže vyložen. A na tom mohli znalci právem přestat, neboť bylo povinností stěžovatelů, by byli udali, proč dílce ty je považovati za stavební plochy, a teprv o těch důvodech byli by se znalci mohli vyjádřiti. Takovými důvody by bylo, kdyby se vyvlastněné dílce nejen terénem, a povahou půdy hodily za stavební místa — takovou způsobilost může míti kterýkoli zemědělský pozemek co nejdále ode všech obytišť vzdálený, ta tedy nestačí, — nýbrž kdyby se také nacházely v zastavěné části obce nebo v bezprostřední souvislosti s ní a byl tu takový stavební ruch, že by věrojatně se dalo očekávati, že budou v blízké době zastavěny, jak to vyžadovala ustálená praxe nejvyššího soudu k předposlednímu odstavci zákona o drobných pachtýřích ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., jenž za stavební místa prohlašoval zemědělské pozemky v zastavěné části měst neb obcí. To však stěžovatelé ani ve stížnostech netvrdí, omezující se na to, že se prý sporné pozemky nacházejí několik minut od nádraží nebo přímo u něho, pokud se týče tvrdil Bohumil S. v první stolici, že jsou stavby již na druhé straně dráhy.

Čís. 7676.

Pozemková reforma.

Vlastník má proti Státnímu pozemkovému úřadu nárok pouze na 4%ní úrok z přejímací ceny, i tehdy, když věřitel sice požádal jistinu, nikoliv však i úrok.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1927, R II 428/27.)

Rozvrhuje přejímací cenu za zabraný majetek, přikázal soud první stolice majiteli 5% úroky z části přejímací ceny, která byla přikázána věřitelům bez úroků, poněvadž jich neúčtovali. Důvody: Podle § 152 třetí odstavec ex. ř. jest Státní pozemkový úřad povinen platiti ode dne 1. října 1924, kdy se přejímací cena stala splatnou, zákonitě 5% úroky z prodlení. To platí i ohledně částí přejímací ceny, která věřitelům byla přikázána bez úroků, protože úroků neúčtovali, a neplatí tu ustanovení § 59 náhr. zák. o placení 4%ních úroků, protože celá přejímací cena jest vyčerpána pohledávkami požívajícími zákonného zá-